

T.C.

İSTANBUL

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1198

KARAR NO: 2014/554

DAVACI: BİRLİK HABERLEŞME VE İLETİŞİM ÇALIŞANLARI SENDİKASI (BİRLİK HABER-SEN)

VEKİLİ: AV. MURAT YAVUZ

Eti Mahallesi Birecik Sokak 1/61 - MaltepeÇankaya/ANKARA

DAVALI: İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLLERİ: AV. ŞÜKRİYE KONAK - AV. NURTEN IŞIK(aynı yerde)

DAVANIN ÖZETİ: Davacı sendika tarafından, İstanbul İlinde PTT'ye bağlı olarak posta dağıtımını yapan personelin, Cumartesi gününde dahil olmak üzere haftanın altı günü metro, tramvay, metrobüs, vapur ve deniz otobüsü dahil olduğu toplu ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanılmasına yönelik 12.09.2012 günlü talebinin reddine ilişkin 23.11.2012 günlü, 1586 sayılı işlemin; İstanbul Şehir Hatları Turizm San. Ve Ticaret A.Ş.'nin PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcılara %50 indirimli tarifeye toplu taşıma hizmetlerinden faydalandırıldığına dair kısmı ile İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel bir şirket statüsünde olduğu gerekçesi ile PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcıların toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırılmadığına ilişkin kısımlarının; haksız ve hukuka aykırı olduğu, 5584 sayılı Posta Kanunu, 21.02.2002 tarih ve 24678 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve yerleşmiş Danıştay içtihatları uyarınca kamusal hizmet niteliğinde olan bir görevin ifasında ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanılması gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: 08.01.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4736 sayılı yasanın 1. Maddesinin son fıkrası uyarınca Posta Kanunu ile PTT dağıtıcı personelleri hakkında tesis edilen ücretsiz geçiş hakkının ortadan kaldırıldığı, 4736 sayılı Kanunudan muaf tutulmaları, posta dağıtıcılarının ücretsiz veya indirimli taşıma mecburiyeti anlamında olmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRKMİLLETİADINA

Karar veren İstanbul 5. İdare Mahkemesi'nce 19.03.2014 tarihinde yapılan duruşmada, davacı vekili Av.Murat Yavuz ile davalı vekili Av.Ebru Demiray'ın hazır bulunduğu görüldüğü üzere usulünce duruşma yapıldıktan sonra dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacı sendika tarafından, İstanbul İlinde PTT'ye bağlı olarak posta dağıtımını

T.C.
İSTANBUL
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1198
KARAR NO: 2014/554

yapan personelin, Cumartesi gününde dahil olmak üzere haftanın altı günü metro, tramvay, metrobüs, vapur ve deniz otobüsü dahil olduğu toplu ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanılmasına yönelik 12.09.2012 günlü talebinin reddine ilişkin 23.11.2012 günlü, 1586 sayılı işlem; İstanbul Şehir Hatları Turizm San. Ve Ticaret A.Ş.'nin PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcılara %50 indirimli tarifeye toplu taşıma hizmetlerinden faydalandırıldığına dair kısmı ile İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel bir şirket statüsünde olduğu gerekçesi ile PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcıların toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırılmadığına ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarih itibarıyla yürürlükte olan 19/1/2002 tarih ve 24645 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da; "Madde 1 - Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanmaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıncıca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz. Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, toplu taşıma hizmetlerinde malûl, yaşlı, öğrenci ve basın kimlik kartı sahiplerine indirim uygulamaya yetkilidirler. 24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörlü Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili hükümleri saklıdır. Bakanlar Kurulu birinci fıkrada hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce üçüncü fıkrada belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer idari işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31.12.2001 tarihinden itibaren son verilir. " hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda anılan Kanun doğrultusunda yetkili kılınan Bakanlar Kurulu'nun 21.02.2022 tarihinde yayımlanan ve aynı tarihte yürürlüğe giren 2002/3700 sayılı kararı ile; "belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerce yürütülen toplu taşıma hizmetlerinden faydalanmaya sınırlı olmak üzere eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı personeli, emniyet

T.C.

İSTANBUL

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1198

KARAR NO: 2014/554

hizmetleri sınıfı personeli, T.C Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü bünyesinde görev yapan postacı ve dağıtıcılar ile basın kimlik kartı sahipleri bu konuda yeni bir düzenleme yapılmaya kadar 08.01.2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1. Maddesinin 1. Fıkrası hükmünden muafır"düzenlemesi yapılmıştır.

Öte, yandan, 23/05/2013 tarih ve 28655 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 09/05/2013 tarih ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun 31. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 5584 sayılı Posta Kanununun 13. Maddesinde;"Şehir içi posta taşımalarındaki muafiyetler: I - Şehir içinde postayı taşıyan memur ve dağıtıcılar; resmi idareler, belediyeler ve ortaklıklar tarafından alınan yolculuk ücretlerini ve bu ücretlere zammolunan vergi ve resimleri vermektan muafırlar.II Postanın kendi taşıtları da özel idare ve belediyelerce alınan resimlerden muafır." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Davacı sendika tarafından, İstanbul İlinde PTT'ye bağılı olarak posta dağıtımını yapan personelin, Çumartesi gününde dahil olmak üzere haftanın altı günü metro, tramvay, metrobüs, vapur ve deniz otobüsü dahil olduğı toplu ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanılmasına yönelik 12.09.2012 günlü talebinin reddine ilişkin 23.11.2012 günlü, 1586 sayılı işlemin; İstanbul Şehir Hatları Turizm San. Ve Ticaret A.Ş.'nin PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcılara %50 indirimli tarifeyle toplu taşıma hizmetlerinden faydalandırıldığına dair kısmı ile İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel bir şirket statüsünde olduğı gerekçesi ile PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcıların toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırılmadığına ilişkin kısımlarının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, Mahkememizin 14.08.2013 tarihli ara kararı ile davalı idareden;" İstanbul Şehir Hatları Turizm San. ve Ticaret A.Ş. ile İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin, statülerini, mülkiyet durumunu, Davalı idarenin bu şirketlerdeki hisse oranını gösterir resmi belgelerin sunulmasının" istenilmesi üzerine verilen cevabi yazı ve eklerinde, İstanbul Şehir Hatları Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kurulmuş, tüm faaliyetlerini Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürüten, özel hukuk tüzel kişiliğı vafına haiz anonim şirketler olduğı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun verdiği yetkiye istinaden şirketlere ortak olmakta olup, İstanbul Şehir Hatları Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin sermayesine % 90 oranında, İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin sermayesine % 99.79 oranında iştirak etmekte olduğı belirtilmektedir.

Bakılan davada, İstanbul İlinde PTT'ye bağılı olarak posta dağıtımını yapan personelin İstanbul Otobüs A.Ş.'ye bağılı olarak çalışan otobüslerden ücretsiz olarak faydalandırıldıkları, İstanbul Şehirhatları Turizm San. ve Tic. A.Ş.'ye bağılı ulaşım araçlarından ücretsiz olarak yararlandırılmakta iken 01.09.2012 tarihinden itibaren %50 indirimli tarifeyle göre

T.C.
İSTANBUL
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1198

KARAR NO: 2014/554

ücretlendirildiği ve son olarak İstanbul Ulaşım A.Ş.'ye bağlı ulaşım araçlarından ise ücretli olarak yararlandırıldıkları görülmektedir.

2002 yılında çıkarılan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (4736 sayılı Kanun, 2002) ile belediyelerin ulaşım hizmetlerinde uygulayabilecekleri ücretsiz veya indirimli tarife tatbik edilmesi yeni esaslara bağlamıştır. 4736 sayılı Kanun, bu alanda ihdas ettiği önemli hükümlerle, belediyelerin ulaşım hizmetlerini sunarken esas alacağı temel ilkeyi ortaya koymuş ve böylece ulaşım sahasındaki keyfiliğin önüne geçilmesini amaçlamıştır. Söz konusu Kanunla muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılındığı anlaşılmaktadır.

Toplu taşıma hizmeti: belediyelere kanunla verilmiş bir kamu hizmeti olup, başkaları eliyle yürütüle bile söz konusu hizmet belediye adına yerine getirilmiş sayılacağından, toplu taşıma hizmetinin özel sektöre devri halinde bile belediyelerin kanunla öngörülen yükümlülüklerinden arınmayacağı açık olup, somut olayda; dava konusu işlemin tesis edildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat kapsamında olay değerlendirildiğinde, 4736 sayılı Yasa ile kanunda sayma yolu ile belirtilen muafiyetler dışında yeni belirlemelere ilişkin düzenleme yapılması aşamasında Bakanlar Kuruluna yetki verildiği, anılan yetkiye dayanılarak 2002/3700 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile postacı ve dağıtıcıların anılan Yasanın 1. Maddesinin 1. Fıkrası hükmünden muaf tutulacağı yönünde karar alındığı, anılan kararın işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunduğu göz önüne alındığında, yukarı da anılan mevzuat uyarınca postacı ve dağıtıcılara ücretsiz tarife uygulaması gerekmekte olup, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemin "İstanbul Şehir Hatları Turizm, San. Ve Ticaret A.Ş.'nin PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcılara %50 indirimli tarifeyle toplu taşıma hizmetlerinden faydalandırıldığına dair kısmı ile İstanbul Ulaşım A.Ş.'nin Türk Ticaret Kanunu'na tabi özel bir şirket statüsünde olduğu gerekçesi ile PTT'de posta taşıyan memur ve dağıtıcıların toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırılmadığına" ilişkin kısımlarında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 202,40TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 1.500,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı vekiline verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesini takiben davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 20/03/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
İSTANBUL
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO: 2013/1198
KARAR NO: 2014/554

Başkan
AHMET ERKAL
KOCADAĞ
33829

Üye
ZAFER AYDIN
107152

Üye
ALPER ERGÜDER
119397

YARGILAMA GİDERLERİ :
Başvurma Harcı: 21,15 TL
Karar Harcı: 21,15 TL
YD Harcı: 34,80 TL
Vekalet Harcı: 3,30 TL
Posta Masrafı: 122,00 TL
TOPLAM: 202,40 TL

